

**УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА
АРХІВНОЇ СПРАВИ**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З РОЗДІЛУ «КНИГОЗНАВСТВО»
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО»**

**спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та
архівна справа»**

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

факультет медіакомунікацій та підприємництва

2020/2021 навчальний рік

ВСТУПНІ ЗАУВАГИ

Навчаючись дистанційно, виконуйте завдання, передбачені програмою і розміщені на сторінках 9–20. Їх систематизовано за темами.

Відповідно встановлено такі дедлайни для їх вирішення:

- теми 1–4 до 20 квітня 2021 року;
- теми 5–9 до 25 травня 2021 року.

Файли із виконаними завданнями називайте за таким принципом: «ДЗ_СРС_Прізвище_Тема_№за/порядком».

Наприклад: «ДЗ_СРС_Шах_Теми_1–4»,
або «ДЗ_СРС_Шах_Тема_1»

Виконані завдання надсилайте на адресу: ola.antonyk@gmail.com

У деяких завданнях синім кольором виокремлено текст, який виконує функцію зразка. Його слід замінити на власні міркування, приклади, висновки, оцінки. Для пошуку прикладів видань використовуйте фонди приватної бібліотеки, а також електронні каталоги громадських бібліотек, наприклад:

- ЛННБУ імені В. Стефаника
– http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F/?func=file&file_name=find-d
- НБУ імені Ярослава Мудрого
– <http://catalogue.nlu.org.ua/>
- НБУ імені В. І. Вернадського
– <http://nbuv.gov.ua/node/554>

Бережіть себе, залишайтеся вдома і працюйте!!! Успіхів!

МЕТА І ЗМІСТ РОЗДІЛУ «КНИГОЗНАВСТВО» У МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО»

Метою вивчення книгознавства як розділу документознавства є розширення студентами знань про місце, функції і властивості видавничої продукції у документальних потоках та масивах; особливості книжкових видань та критерії їх оцінювання задля поліпшення якості інформаційного обслуговування користувачів (читачів, споживачів, покупців).

Успішне засвоєння книгознавчого блоку дисципліни «Документознавство» є важливою передумовою для вивчення «Бібліотекознавства» та інших предметів освітньої програми підготовки бакалавра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в Українській академії друкарства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

КНИГА ЯК ВИД ДОКУМЕНТА. ВИДИ ВИДАНЬ

Тема 1. Книга як вид документа

Поняття «книга», «книжка», «твір», «література», «видання», «видавнича продукція». Функції книги. Місце книги серед інших засобів соціальної комунікації.

Структура книжкового видання. Зовнішні елементи видання. Книжковий блок, сигнатура і норма. Окремі складники книжкового блоку: вклейки, приклейки, накідки, вставки та інші деталі. Види комплектування книжкових блоків. Оправа. Види і типи оправ. Функції оправ. Передній і задній форзаци, види і функції. Корінець. Кант. Обріз (позолоченим, зафарбованим або орнаментованим). Суперобкладинка. Манжетка. Футляр (службовий, функціональний).

Внутрішні елементи видання. Титульний аркуш, види: одинарний, подвійний (розгорнутий і розворотний). Авантитул, фронтиспіс, контртитул, шмуцтитули.

Основний, додатковий та допоміжний тексти. Шрифтове оформлення текстів видань. Гарнітура (накресленням), нахил (пряме, курсивне, похиле) вічка, насичення (надсвітле, світле, напівжирне,

жирне, наджирне), кегль шрифтів та інтерліньяж. Читабельність шрифту. Виокремлення: шрифтові і нешрифтові. Ілюстрації: функції, види.

Кількісні параметри видання. Обсяг видання. Аркушат видання. Формат видання. Формат шпальти. Види видань за форматом. Малоформатне видання. Кишенькове видання. Мініатюрне видання. Фоліант. Книжка-маля. Портативне видання. Примірник видання. Наклад видання. Видання низьконакладове.

Тема 2. Апарат книжкового видання

Апарат видання: поняття, функції, складові частини. Розпізнавальний, або ідентифікаційний апарат. Вихідні відомості видань: надзаголовкові дані, відомості про автора, назва видання, підзаголовкові дані, вихідні дані (відомості про рік видання, назву і місце розташування видавництва), макет анотованої каталожної картки. Міжнародний стандартний номер книги, Міжнародний стандартний номер нотного видання, Міжнародний стандартний номер серіального видання, знак охорони авторського права, над випускні, випускні дані. Вимоги до оформлення вихідних відомостей у книзі.

Орієнтувальний, або довідково-пошуковий апарат. Функції орієнтувального апарату. Елементи орієнтувального видання. Зміст, оглав. Види покажчиків: предметні, тематичні, ключових слів, іменні, назв, нетекстових елементів книг, виокремлених елементів тексту, приміток, творів у збірниках. Види і функції колонтитулів. Колонцифри. Колонлінійки.

Пояснювальний (науково-допоміжний) апарат: поняття, функції, складові частини. Передмова, вступна стаття, післямова. Коментарі (текстологічний, історико-літературний, реальний, лінгвістичний) і примітки.

Бібліографічний апарат: поняття, функції. Внутрішньотекстові, затекстові або комбіновані бібліографічні посилання, прикнижкові або пристатейні бібліографічні списки.

Структура, обсяг, співвідношення складових частин апарату, зв'язок з видом видання.

Тема 3. Види видань

Основні підходи до класифікації видавничої продукції. Відображення класифікацій у чинних стандартах.

Види видань за складом основного тексту: моно- і полівидання. Збірник як різновид полівидань. Види збірників. Види видань за оригінальністю змісту: оригінальне, перекладене, багатомовні видання, паралельні видання, видання з паралельним текстом.

Види видань за способом організації твору. Видання окреме. Серійне видання. Серія як сукупність видань, об'єднаних спільним задумом, тематикою, цільовим призначенням, читацькою адресою, що виходять під спільною назвою в однотипному оформленні. Види серій. Видання однотоми. Видання багатотоми. Додаток, окремо виданий додаток. Зібрання творів. Види зібрань творів: вибрані твори (праці), зібрання творів (неповне), повне зібрання творів.

Види видань за обсягом: книга, брошура, аркушівка.

Види видань за повторністю випуску: перше та повторне. Перевидання та передрук як основні різновиди повторних видань. Нове видання. Перевидання. Види перевидань: доповнене виправлене, перероблене, переглянуте, розширене, стереотипне. Видання факсимільне. Видання репринтне, репринт.

Види видань за матеріальною конструкцією. Видання книжкове. Видання журнальне. Видання газетне. Видання газетно-журнальне. Видання аркушеве. Видання з подвійним входом (Книга-перевертень). Видання комбіноване. Видання комплектне.

Види видань за характером оформлення і способом поліграфічного виконання. Пейпербек. Поліпшене видання. Видання подарункове. Видання сувенірне. Кіпсек. Ксилографічна книга. Літографоване видання.

Види видань за приналежністю автору, видавцеві. Анонімне видання. Власне видання. Прижиттєве видання. Посмертне видання. Відомче видання. Спільне видання. Фірмове видання. Контрафактне видання, піратське видання.

Види видань за характером обігу. Безкоштовне видання. Букіністичне видання. Антикварне видання. Видання випущене на правах рукопису. Видання передплатне. Бестселер. Нумероване видання. Рідкісне видання. Види видань, випущених на честь певної події або особи. Видання меморіальне. Видання ювілейне.

Тема 4. Типологія книжкових видань

Зміст поняття «тип видання». Ознаки типізації видань. Поняття типології книжкових видань. Бібліотипологія. Сфера застосування типологічних знань.

Наукове видання: поняття, його предмет, цільове призначення, читацька адреса. Науково-дослідні і джерелознавчі наукові видання. Види наукових видань: монографія, збірник наукових праць, антологія, препринт, тези доповідей, матеріали конференцій тощо. Художньо-поліграфічне оформлення наукових видань. Особливості видання і поширення наукових книг.

Науково-популярне видання: поняття, типологічні характеристики. Жанри літературних творів, опублікованих на сторінках науково-популярних видань. Поняття і типологічні риси навчального видання. Класифікація навчальних видань. Основні підвиди навчальних книг: підручник, навчальний посібник, курс лекцій, текст лекцій, конспект лекцій, хрестоматія, практикум, навчальний наочний посібник. Структура підручників і навчальних посібників для закладів вищої освіти.

Довідкова книга як видання не призначене для суцільного читання, види довідкових видань: енциклопедії, словники, довідники тощо. Поліфункційність довідкових видань. Особливості систематизації матеріалу, складники апарату, матеріально-конструктивні характеристики. Виробничо-практичне видання: поняття, його предмет, цільове призначення, читацька адреса. Практичний посібник та практичний poradnik.

Поняття і типологічні риси видань для організації дозвілля (функційне призначення, читацька адреса, предмет, структура, художнє оформлення). Практичні (ужиткові) видання для аматорів та розважальні видання. Нормативні видання. Духовно-просвітницькі і громадсько-політичні видання. Інші типи видань, їхня типологічна характеристика. Типологічна приналежність як критерій замовлення видання і пропонування його споживачеві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ВИДИ ВИДАНЬ: ТИПОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Тема 5. Літературно-художнє видання

Літературно-художнє видання: поняття, типологічні особливості. Види літературно-художніх видань. Моновидання і збірник: авторський та колективний. Жанрові, тематичні, хронологічні, жанрово-хронологічні та інші збірники. Антології, альманахи, хрестоматії. Художні і нехудожні тексти у виданнях творів художньої літератури. Зібрання творів: повне, неповне, вибране. Науковий, науково-масовий, масовий типи літературно-художніх видань. Літературно-художні серії. Система літературно-художнього книговидання.

Тема 6. Видання для дітей

Поняття «дитяча література», «література для дітей», видання для дітей», «коло дитячого читання». Вікова адресованість книжки, періодизації видань для дітей за віком. Вимоги до видань для дітей у СОУ 22.2–02477019–11:2008. «Поліграфія. Видання для дітей. Загальні технічні вимоги» і ДСанПіН 5.5.6-138—2007 «Державні санітарні норми і правила. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей». Типологія видань для дітей. Видання художньої, науково-популярної, довідкової, ужиткової, духовно-просвітницької літератури для дітей. Книжка-іграшка і її різновиди: книжка-«забавка», музична книжка-іграшка, книжка-«розкладанка», книжка-«шопка», книжка-«куліска», книжка-«вирубка», «ажурна» книжечка, книга з серії «доторкнися і відчуй», а також пальчикова книжка-іграшка. Сучасна система дитячого книговидання.

Тема 7. Періодичні і продовжувані видання

Неперіодичні, серіальні, періодичні і продовжувані видання. Класифікація періодичних видань. Роль Міжнародного стандартного серіального номера (ISSN) в ідентифікації періодичних і продовжуваних видань. ДСТУ 7152:2010. Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Журнал і його основні види: науковий, науково-популярний, виробничо-практичний, популярний, літературно-художній, реферативний. Жанри публікацій журналу. СОУ 18.1-02477019-06:2015. Журнали. Технічні

умови (зі зміною № 1). Газета: поняття, класифікація. Бюлетень і його головні види: нормативний, довідковий, рекламний, бюлетень-хроніка, бюлетень-таблиця, статистичний та інформаційний. СОУ 18.1-02477019-03:2015. Газети. Технічні умови (зі зміною № 1). Календар: поняття, різновиди (табель-календар, відривний, книжкового типу, календар-щорічник, календар знаменних дат). СОУ 18.1-02477019-16:2015. Календарі друковані. Технічні умови.

Тема 8. Картографічні, нотні та образотворчі видання

Картографічні видання: поняття, загальна типологічна характеристика. Картографічні знаки. Карти і їхні види. Атласи і їхні види. Глобуси і їхні види. Електронні картографічні видання.

Нотні видання: поняття, загальна типологічна характеристика. Класифікація нотних видань. Видання сценічних, інструментальних, вокально-хорових творів. ДСТУ 7343:2013. Інформація та документація. Видання. Міжнародна стандартна нумерація нотних видань (ISO 10957:2009, NEQ)

Образотворче видання: поняття, загальна типологічна характеристика, класифікація, види: плакати, художня репродукція, естампи, листівки тощо. Типо-видове різноманіття художніх альбомів, фотоальбоми. СОУ 18.1-02477019-04:2015. Альбоми. Технічні умови.

Тема 9. Документні потоки: структура та властивості

Документні потоки та масиви: сутність і значення. Теоретичні основи функціонування документного потоку. Особливості документного потоку. Форми руху у документному потоці. Прагматика документного потоку. Загальне, особливе і одичинчне у документному потоці. Життєвий цикл документа. Економіка документного потоку. Комунікаційні канали та інститути документної комунікації.

Закон зв'язку елементів документного потоку. Семантична структура документного потоку. Видова структура документного потоку. Генетичні структури документного потоку. Аксіологічна структура документного потоку. Потік цитованої літератури. Зв'язки між документами. Правила вивчення закономірностей документного потоку. Динаміка зростання документного потоку. Закономірність старіння інформації в документному потоці. Розсіювання і концентрація документів. Фрагментарність і дублювання документів у документному потоці.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Книга як вид документа

1. Виписати і порівняти визначення термінів «книга», «книжкове видання», «видання»:

Таблиця 1.1

Дефініції основних книгознавчих понять

Поняття	Визначення	Джерело

Рекомендовані джерела:

• Видання. Основні види. Терміни та визначення понять : ДСТУ 3017:2015. — На заміну ДСТУ 3017-95 ; чинний від 2016-07-01. — Київ : УкрНДНЦ, 2016. — IV, 38 с. — (Інформація та документація) (Національний стандарт України).

• База та словник термінів ДСТУ ISO 5127:2018 (ISO 5127:2017, IDT). – На заміну ДСТУ ISO 5127:2007 ; чинний від 2019.01.01. — (Інформація та документація)

• Книга : енциклопедія / гл. ред. В. М. Жарков. — Москва : Большая рос. энциклопедия, 1999. — 796 с. — Режим доступу: <http://polygraphicbook.narod.ru/>

• Книгознавство : термінологічний словник (редакційно-видавнича справа, журналістика, поліграфія, видавничий бізнес, інформаційно-бібліотечна діяльність): навчальне видання / за заг. ред. В. О. Жадька. — Київ : Експрес-Поліграф, 2012. — 304 с.

• Словник книгознавчих термінів : понад 1400 термінів / Книжкова палата України ; уклад. В. Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н. О. Петрова [та ін.]. — Київ : Книжкова палата України, 2003. — 159 с.

• Система стандартів по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Основные виды. Термины и определения = System of standards on information, librarianship and publishing. Publications. Basic types. Terms and definitions : Межгосударственный стандарт ГОСТ 7.60-2003 : Взамен ГОСТ 7.60-90 : Введен 2004-07-01. — Минск : ИПК Издательство стандартов, 2004. — IV, 35 с.

• Швецова-Водка Г. М. Документознавство : словник-довідник термінів і понять : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2012. — 319 с. : табл.

2. Виписати і дати визначення матеріально-конструктивних елементів книжкового видання.

3. Виписати і дати визначення внутрішніх елементів видання.

Тема 2. Апарат книжкового видання

1. Назвати і охарактеризувати елементи розпізнавального апарату.
2. Назвати і охарактеризувати елементи орієнтувального (довідково-пошукового) апарату.
3. Назвати і охарактеризувати елементи пояснювального (науково-допоміжного) апарату.
4. Назвати і охарактеризувати елементи бібліографічного апарату.
5. Проаналізувати елементи апарату самостійно обраного книжкового видання.

Тема 3. Види видань

1. Вказати ознаки поділу видань на види, перелічити різновиди.
2. Визначити вид обраного самостійно книжкового видання за існуючими і задокументованими у стандарті ознаками.

Тема 4. Типологія книжкових видань

1. Охарактеризувати основні принципи і критерії типологічного групування книжкових видань.

Рекомендовані джерела:

- Книга : енциклопедія / гл. ред. В. М. Жарков. — Москва : Большая рос. энциклопедия, 1999. — 796 с. — Режим доступу: <http://polygraphicbook.narod.ru/>
- Кулешов С. Г. Документальні джерела наукової інформації: поняття, типологія, історія типологічної схеми / С. Г. Кулешов. — Київ, 1995. — 190 с.
- Низовий М. А. Вступ до книгознавства : навч. посіб. / М. А. Низовий. — Київ : Кондор, 2009. — 144 с.
- Черниш Н. І. Основи бібліології : навч. посіб. / Н. І. Черниш. — Київ : Наша культура і наука, 2014. — 219 с.
- Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2007. — 398 с.

2. За стандартом «Видання. основні види» виписати види видань за цільовим призначенням; вказати різновиди.

3. Зробити типологічний огляд двох книжкових видань аналогічного цільового призначення (наукових, навчальних, довідкових, науково-популярних, виробничих і т. п.).

Тема 5. Літературно-художнє видання

1. На основі Держстандарту України 3017:2015 «Видання. Основні види» розкрийте зміст поняття «літературно-художнє видання».

2. Складіть тезовий план підрозділу 12.7 «Жанри художньої літератури» з навчального посібника Г. Швецової-Водки «Документознавство».

3. Оберіть будь-яке перекладене видання твору художньої літератури і охарактеризуйте його за такими критеріями:

Таблиця 5.1

Характеристика перекладного літературно-художнього видання

Критерій	Характеристика
Автор	<i>Франсуаза Саган</i>
Назва	<i>Охоронець серця</i>
Жанр твору (творів)	<i>Роман</i>
Перекладач	<i>З французької переклав Віктор Шовкун</i>
Місто: видавництво, рік видання	<i>Львів : Видавництво Старого Лева, 2017</i>
Вид оправи	<i>Тверда</i>
Видавнича анотація	<i>Книга об'єднує три романи Франсуази Саган: «Охоронець серця», «Сигнал до капітуляції», «Невиразна усмішка» — твори із витриманою інтригою, сповнені психологізму та пристрасті. Франсуаза Саган вивела жанр жіночого роману на новий рівень, адже для неї не існує стандартних схем у відтворенні чуттєвого світу взаємин чоловіків та жінок, натомість її цікавлять любовні трикутники та чотирикутники, парадоксальність і багатогранність кохання. Стиль письменниці емоційно наснажений, піднесений, децю манірний й витончений. Вона пише про любов так, що її не можливо не відчувати повною мірою.</i>
Вид видання за складом основного тексту ¹	<i>Збірник, оскільки охоплює три романи «Охоронець серця», «Сигнал до капітуляції», «Невиразна усмішка»</i>
Тип літературно-художнього видання	<i>Масове</i>

¹ Див.: ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять з серії «Інформація та документація»

Типи літературно-художніх видань

Врахуйте, що розрізняють такі типи літературно-художніх видань:

- наукове літературно-художнє видання (підготовлені з найбільшою повнотою, з урахуванням попередніх редакцій і варіантів, ретельно прокоментовані і призначені для дослідницької роботи твори художньої літератури);
- науково-масове літературно-художнє видання (містить найзначніші твори автора, збагачене вступною статтею, примітками, коментарями і призначене для поглибленого вивчення творчості письменника);
- масове літературно-художнє видання (містить окремі твори письменника, здебільшого без вступної статті, приміток чи коментарів і призначене широкому колу читачів)

4. Випишіть із ДСТУ 3017:2015 визначення поняття «збірник». Визначте, види і підвиди збірників, наведених у таблиця.

Види збірників

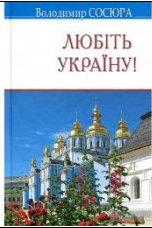

Серед збірників виокремлюють такі види: авторський (збірник творів одного автора) і колективний (збірник творів різних індивідуальних авторів), а також підвиди:

- жанровий (збірник творів одного жанру або форми: пісень, балад, елегій, казок, легенд, афоризмів тощо);
- тематичний (збірник творів, що стосуються певної теми)
- хронологічний (збірник, що охоплює твори, написані у певний період творчості автора)
- комбінований, зокрема жанрово-тематичний, жанрово-хронологічний (збірник, сформований на основі поєднання ознак)
- альманах (колективний збірник, який містить літературно-художні твори, об'єднані за тематичною, жанровою чи іншою ознакою)
- антологія (колективний збірник, який містить вибрані, переважно віршовані, літературно-художні твори авторів тієї чи іншої національної літератури певного жанру, літературного напрямку чи періоду її розвитку)
- хрестоматія (колективний збірник, який містить літературно-художні твори, які є предметом вивчення у навчальній дисципліні)

Таблиця 5.2

Види збірників літературно-художніх творів

Автори	Назва і підзаголовок	Місто, видавництво, рік друку		Вид збірника	Підвид збірника
Василь Симоненко, Володимир Сосюра	Любіть Україну! : патріотичні поезії	Харків : Фоліо, 2015			

Володимир Сосюра	Любіть Україну ²	Київ: Знання, 2019.			
Богдан-Ігор Антонич	Поезії	Київ : Центр навчальної літератури, 2019			
Іван Драч, Віра Вовк, Сергій Жадан, Лариса Денисенко, Юрій Андрухович, Василь Голобородько, Оксана Забужко, Леся Воронина, Анатолій Дімаров, Іван Дзюба	RECВізити: антологія письменницьких голосів. Книга 1	Львів : ВСЛ, 2015			
Сергій Жадан	Біг Мак та інші історії ³	Харків: Фоліо, 2011.			

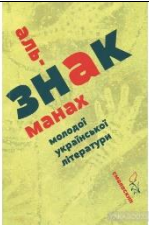
² До цієї збірки увійшли кращі поезії неперевершеного Володимира Сосюри (1898—1965), найтоншого лірика України. Проникливі вірші поета сповнені любові й ненависті, радості та страждань, душевних злетів і падінь. Своєю щирістю, відкритістю й мелодійністю вони приваблюють не одне покоління шанувальників поетичного слова, бентежать наші душі, пробуджують ніжну любов до вишневої, “золотоокої” України.

³ З анотації: «Біг Мак та інші історії» є книгою вибраних оповідань Сергія Жадана, написаних протягом останніх десяти років. Збірка містить як тексти першої

Артур Закордонць (упорядник)	В.О.П. : війною ограновані поезії	Київ: ДІПА, 2018			
Руслан Горовий	Казки на ніч ⁴	Харків: КСД, 2016			
Леонід Глібов	Байки	Київ: Книгаренька, 2018			
Дмитро Павличко	Вірші з Майдану	Київ: Основи, 2014.			

прозової книги автора «Біг Мак» (2002 - 2003), так і пізніші твори, датовані другою половиною 2000-х. Оповідання в книзі подані у хронологічному порядку, що дає можливість допитливому читачеві прослідкувати час та географію написання кожного з них.

⁴ З анотації: «Казки на ніч» — це збірка оповідань відомого українського журналіста, режисера, волонтера Руслана Горового, це неупереджена, яскрава і багатогранна картина сучасної України. Емоції, що викликає книжка, — від гомеричного сміху до межі «больового порогу свідомості» — змусять по-новому зрозуміти й оцінити те, що є основою нашого життя: мудрість предків, беззахисність дитинства, батьківську любов і синівську самопожертву, непорушність мрії про те, що колись казки на ніч будуть лише про добро й любов.

Олег Коцарев (укладач)	Знак: альманах молодї української літератури ⁵	Київ: Смолоскип, 2013.			
---------------------------	---	------------------------------	---	--	--

5. Наведіть приклади різних видів видань літературно-художніх творів одного українського письменника (на Ваш вибір). Дайте їх визначення.

Таблиця 5.3

Види видань творів Ольги Кобилянської⁶

Види видань	Визначення на основі ДСТУ 3017:2015	Приклад видання			
		Назва і підзаголовок	Місто	Видавництво	Рік друку
Моновидання	...	<i>Земля : повість</i>	<i>Харків</i>	<i>Клуб сімейного дозвілля</i>	<i>2019</i>
Збірник	...	<i>Царівна (До книжки також увійшли повісті «Земля» і «В неділю рано зілля копала...»)</i>	<i>Харків</i>	<i>Фоліо</i>	<i>2012</i>
Вибрані твори	...	<i>Вибрані твори</i>	<i>Київ</i>	<i>Центр навчальної літератури</i>	<i>2019</i>
		<i>Impromptu phantasie. Вибране</i>	<i>Київ</i>	<i>Кондор</i>	<i>2019</i>
Зібрання творів	...	<i>Зібрання творів: у 10 т.</i>	<i>Чернівці</i>	<i>Букрек</i>	<i>2013-</i>

⁵ Альманах «Знак» — це спроба показати якнайбільш стереоскопічне бачення молодї української літератури двогисячних і дві тисячі десятих років. Автори альманаху дістали визнання в українського читача, отримали літературні премії, зокрема конкурсу видавництва «Смолоскип», а подекуди й викликали інтерес в інших країнах. Окрім поезії та прози, тут також можна познайомитися з рецепцією помітних книжкових новинок останніх кількох років молодими критиками — рецензії, що раніше вийшли в літературному додатку «Знак» до бюлетеня «Смолоскип України».

⁶ Обрати іншого письменника. Наприклад, Григорій Сковорода, Богдан-Ігор Антонич, Іван Франко і т. д.

Тема 6. Видання для дітей

1. Укладіть тезовий план розділу «Типологічний аналіз дитячої літератури» із навчального посібника Емілії Огар «Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки». Унаочніть його схемами.

2. Законспекуйте підрозділ 5.1 «Загальні гігієнічні вимоги» ДСанПіН 5.5.6-138—2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»⁷. На основі наступних підрозділів заповніть наведену нижче таблицю. Зробіть висновки про вимоги до шрифтового оформлення видань для дітей різного віку.

Таблиця 6.1

Шрифтове оформлення видань для дітей

Група видань	Вік дітей	Кегль шрифту, пункти	Довжина рядка, мм	Група шрифту
Перша група	дошкільний (до 6 років)	20 і більше	117–171	рублені, нові малокоонтрастні
		16–18		рублені, нові малокоонтрастні
		14		рублені
		12		рублені
Друга група				
Третя група				
Четверта група				

3. Випишіть і порівняйте дефініції поняття «книжка-іграшка», визначте їхні види на основі запропонованих джерел (можете подати свої).

⁷ Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>

Книжка-іграшка: поняття і види

Джерело	Визначення	Види
ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять		
Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки		
Швецова-Водка Г. М. Документознавство: словник-довідник термінів і понять		
Мільчин А. Е. Видавничий словник- довідник ⁸		

4. Порекомендуйте книжку-іграшку для потенційного користувача обласної бібліотеки для дітей – хлопчика, який цікавиться автомобілями. Для цього вкажіть її автора, назву, місце і дату виходу в світ, художника (дизайнера, ілюстратора), різновид, матеріально-конструктивні особливості, а також у декількох реченнях обґрунтуйте вибір.

Тема 7. Періодичні і продовжувані видання

1. На основі Держстандарту України 3017:2015 «Видання. Основні види» заповніть таблицю.

Таблиця 7.1

Види періодичних видань

Вид періодичного видання		Підвид періодичного видання	
Назва	Визначення	Назва	Визначення
Газета		загальнополітична	
		спеціалізована	
Журнал		суспільно-політичний	
		науковий	
		науково-популярний	

⁸ Доступно:

https://publishing_dictionary.academic.ru/1402/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%B0-%D0%B8%D0%B3%D1%80%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%B0

		популярний	
		виробничо-практичний	
		літературно-художній	
		реферативний	
		релігійний	
		рекламний	
Бюлетень		нормативний	
		довідковий	
		статистичний	
		рекламний	
		бюлетень-хроніка	
		бюлетень-таблиця	
Календар		відривний	
		табель-календар	
		календар	
		книжкового типу	

2. Оберіть на власний розсуд журнал і охарактеризуйте його за таким алгоритмом:

- Назва
- Засновник (видавець)
- Періодичність
- Цільове призначення (для чого видається?)
- Читацька адреса (для кого видається?)
- Вид і підвид
- Редакційна колегія і склад авторів
- Основні рубрики
- Тематика і основні жанри публікацій
- Колірність та ілюстрованість

Наукові журнали доступні на вебсайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського у рубриці «Наукова періодика України»⁹.

---

⁹ [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?S21CNR=1000&S21STN=1&S21REF=2&C21COM=S&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21AII=%3C.%3EJJA%3D%D0%92\\$%3C.%3E&S21FMT=j_brief&Z21ID=&S21SRW=nz](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?S21CNR=1000&S21STN=1&S21REF=2&C21COM=S&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21AII=%3C.%3EJJA%3D%D0%92$%3C.%3E&S21FMT=j_brief&Z21ID=&S21SRW=nz)

Тема 8. Картографічні, нотні та образотворчі видання

1. Законспекуйте або укладіть тезовий план розділів про картографічні, нотні та образотворчі видання з підручника Наталії Кушнарєнко «Документознавство».

2. На основі Держстандарту України 3017:2015 «Видання. Основні види» заповніть таблицю.

Таблиця 8.1

Види картографічних і образотворчих видань

Вид видання		Підвид видання	
Назва	Визначення	Назва	Визначення
Картографічне видання		атлас	
		карта	
Образотворче видання		альбом	
		образотворча картка	
		образотворчий плакат	
		художня репродукція	
		естап	
		наочний посібник	

Тема 9. Документні потоки: структура та властивості

1. Укладіть тезовий план до трьох перших підрозділів розділу «Документні потоки та масиви як складові документної комунікації» із навчального посібника Алли Соляник «Документні потоки та масиви». Відомості про атрибутивні та прагматичні властивості документних потоків подайте у вигляді таблиці.

Таблиця 9.1

Критерії структурування документного потоку

Властивості	Характеристика
Атрибутивні	
– цілісність	
...	
Прагматичні	
– стохастичність	

2. Укладіть тезовий план до підрозділу 1.4 «Основи структурування документних потоків та масивів» і 1.5 «Методи вивчення системних властивостей документних потоків та масивів» із навчального посібника Алли Соляник «Документні потоки та масиви». Відомості про структурування документних потоків подайте у вигляді таблиці.

Таблиця 9.2

Критерії структурування документного потоку

Вид структури	Характеристика
Тематична структура	
Типологічна структура	
Видова структура	
Мовна структура	
Географічна структура	
Видавнича структура	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні підручники й посібники

1. Довжук І. В. Основи книгознавства : підручник / Ігор Довжук ; М-во освіти і науки України, ГО «Нац. акад. наук вищої освіти України». — Переяслав : Я.М. Домбровська, 2020. - 479 с. : іл.
2. Низовий М. А. Вступ до книгознавства : навч. посіб. / М. А. Низовий. — Київ : Кондор, 2009. — 144 с.
3. Палеха Ю. І. Загальне документознавство : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. — Вид. 3-тє. — Київ : Лира-К, 2016. — 432 с.
4. Пасічник М. С. Документознавство : навч. посіб. / Пасічник М. С., Голод І. В., Гірняк Г. З. — Львів : УАД, 2016. — 392 с.
5. Соляник А. А. Документні потоки та масиви : навч. посіб. / А. А. Соляник. — Харків : ХДАК, 2000. — 109 с. : іл. — (Документні ресурси).
6. Черниш Н. І. Основи бібліології : навч. посіб. / Н. І. Черниш. — Київ : Наша культура і наука, 2014. — 219 с.
7. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2007. — 398 с. — (Вища освіта ХХІ століття).

Додаткові навчальні видання

8. Документознавство та інформаційна діяльність : [хрестоматія : у 2-х ч.] / [укл.: М. С. Слободяник, О. М. Збанацька, В. В. Добровольська] ; М-во культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, Ін-т менеджменту, Каф. документознавства та інформ.-аналіт. діяльності. — Київ : НАКККіМ, 2015. — 2 ч. : іл., табл.
9. Карайченцева С. А. Книговедение: Литературно-художественная и детская книга. Издания по филологии и искусству : учебник для вузов / С. А. Карайченцева. — Москва : МГУП, 2004. — 424 с.
10. Комова М. В. Документознавство / М. В. Комова. — Львів : Тріада плюс, 2007. — 294 с. — (Українські студії).
11. Кушнарєнко Н. Н. Документоведение : учебник / Н. Н. Кушнарєнко. — Киев : Знання, 2008. — 459 с. : іл. — (Высшее образование ХХІ века).
12. Лісіна С.О. Документні ресурси : навч. посіб. / С. О. Лісіна. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. — 240 с.
13. Огар Е. І. Дитяча книга в українському соціумі : (досвід перехідної доби) : монографія / Емілія Огар. — Львів : Світ, 2012. — 319 с.
14. Огар Е. І. Дитяча книга : проблеми видавничої підготовки : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Е.І. Огар. — Львів : Аз-Арт, 2002. — 158 с. : іл.

15. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практичний посібник / Микола Тимошик. — Київ : Наша культура і наука, 2006. — 559 с. : рис. — (Бібліотека видавця, редактора, автора).
16. Швецова-Водка Г. М. Общая теория документа и книги : учеб. пособ. / Г. Н. Швецова-Водка. — Москва : Рыбари ; Киев : Знання, 2009. — 487 с. : іл.

Нормативні видання

17. База та словник термінів ДСТУ ISO 5127:2018 (ISO 5127:2017, IDT). — На заміну ДСТУ ISO 5127:2007 ; чинний від 2019.01.01. — (Інформація та документація)
18. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять : ДСТУ 3017:2015. — На заміну ДСТУ 3017-95 ; чинний від 2017-07-01. — Київ : УкрНДНЦ, 2016. — IV, 38 с. — (Інформація та документація) (Національний стандарт України).
19. Видання. Основні елементи. Терміни та визначення понять : ДСТУ 8344:2015. — На заміну ДСТУ 3018-95 ; чинний від 2017-07-01. — Київ : УкрНДНЦ, 2017. — III, 35 с. — (Інформація та документація) (Національний стандарт України).
20. Система стандартів по інформації, бібліотечному и издательскому делу. Издания. Основные виды. Термины и определения = System of standards on information, librarianship and publishing. Publications. Basic types. Terms and definitions : межгос. стандарт ГОСТ 7.60-2003 : взамен ГОСТ 7.60-90 : введен 2004-07-01. — Минск : ИПК Издательство стандартов, 2004. — IV, 35 с.

Довідкові видання

21. Книга : энциклопедия / гл. ред. В. М. Жарков. — Москва : Большая рос. энциклопедия, 1999. — 796 с.
22. Книгознавство : термінологічний словник (редакційно-видавнича справа, журналістика, поліграфія, видавничий бізнес, інформаційно-бібліотечна діяльність): навчальне видання / за заг. ред. В. О. Жадька. — Київ : Експрес-Поліграф, 2012. — 304 с.
23. Кулешов С. Г. Документальні джерела наукової інформації: поняття, типологія, історія типологічної схеми / С. Г. Кулешов. — Київ, 1995. — 190 с.
24. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник : всесторонняя информация по издательскому делу / А. Э. Мильчин. — Москва : Олма-Пресс, 2003. — 558 с.
25. Словник книгознавчих термінів : понад 1400 термінів / Книжкова палата України ; уклад. В. Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н. О. Петрова [та ін.]. — Київ : Книжкова палата України, 2003. — 159 с.
26. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : словник-довідник термінів і понять : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2012. — 319 с. : табл.